

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy



Zawody i kompetencje przyszłości

Hanna Micińska

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

4 grudnia 2023 r.

Organizatorzy



Szanowni Państwo,

- Państwa dzieci w ciągu najbliższych kilku lat staną się pełnoletnimi ludźmi, którzy staną przed jedną z najważniejszych decyzji – **co dalej?**
- Zatem przed nimi jeszcze parę lat na odpowiedź – **czy na pewno to ...?**
- Spróbujmy się zatem nad tym zastanowić – przecież oprócz szkoły mają całą masę zajęć, które kształcić mają wiele umiejętności – **czy tak jest?**
- Jak Wy na to patrzycie, jak Wasze dzieci to czują – **jak jest naprawdę?**
- Jak to Państwo robicie, by być bliżej tej **prawdy?**

Umiejętności (kompetencje) przyszłości

- Raport „Future of skills. Employment in 2030” wskazuje, że w nadchodzących latach liczyć się będą umiejętności **interpersonalne, społeczne, systemowe i poznawcze.**
- Wśród dziedzin natomiast, które będą konieczne do wykonywania zawodów przyszłości, znajdują się te związane z **zarządzaniem, naukami ścisłymi i oczywiście językami obcymi.**

Dlaczego o tym warto wiedzieć?

- ***Kompetencje przyszłości*** to konkretne umiejętności, które umożliwiają nam podejmowanie decyzji oraz wykonywanie zadań w środowisku pracy. Przewidywania na rynku pracy pozwalają młodym ludziom odpowiednio wcześniej wybrać, np. swoją drogę kształcenia.
- W nadchodzących latach rozwój takich technologii jak big data, działania w chmurze, komputeryzacja, Internet rzeczy, robotyka, sztuczna inteligencja i komunikacja immersyjna, prawdopodobnie będą miały znaczący wpływ na świat pracy i zatrudnienia oraz wywołają daleko idące zmiany.



- Wzrośnie zapotrzebowanie na **umiejętności miękkie**, w rozwoju których potrzebujemy wsparcia,
- Warunkiem dobrej pracy będzie **ciągła nauka i doskonalenie się**,
- W procesie nauczania powinniśmy wykorzystywać **wiele różnych metod** – im więcej, tym lepiej,
- ok. **25%** ludzi motywuje się do samodzielnego rozwoju – **szukajmy więc wsparcia u specjalistów**,
- Uzupełniamy kwalifikacje o te **spoza dziedziny**, w której się kształciliśmy.

Umiejętności przyszłości

- **Uczenie siebie oraz innych**
- **Aktywna nauka i słuchanie**
- **Współdziałanie**
- **Sztuka dedukcji**
- Kompleksowe rozwiązywanie problemów
- Koordynacja
- **Myślenie logiczne i krytyczne**
- Ocena i podejmowanie decyzji
- Zarządzanie zasobami finansowymi
- Zarządzanie zasobami ludzkimi
- Monitorowanie i ocena wyników
- **Negocjowanie i perswazja**
- **Jasne komunikowanie się**
- Programowanie
- Szybkie reagowanie
- **Percepcja społeczna**
- Ocena systemów i procesów
- Projektowanie technologii
- **Zarządzanie czasem**
- Wizualizowanie
- Instruowanie

Myślenie systemowe – Peter Senge, Piąta dyscyplina

- Sednem dyscypliny myślenia systemowego jest zmiana sposobu myślenia przez:
 - widzenie **wielokierunkowych, wzajemnych** relacji zamiast linearnych łańcuchów przyczynowo - skutkowych
 - widzenie **procesów zmian**, a nie statycznych zdjęć migawkowych
- Przykładami takiego myślenia mogą być nagroda Nobla z fizyki oraz ekonomii w roku 2019. Pierwsza z nich przyznana za odkrycia, które pozwoliły zrozumieć historię i budowę Wszechświata – największego systemu, jaki znamy.
- Druga uhonorowała pionierskie podejście do badań i opracowanie skutecznych metod walki z ubóstwem jest to przykład zastosowania podejścia systemowego do rozwiązania problemu globalnego.

Kompetencje społeczne i poznawcze

Prawdopodobnie znacząco wzrośnie popyt na specjalistów posiadających umiejętności takie jak:

- zarządzanie ludźmi - umiejętność motywowania, rozwijania oraz kierowania jednostkami w pracy,
- zdolność do przekonywania ludzi do zmiany,
- inteligencja emocjonalna, która pozwala zarządzać emocjami własnymi oraz innych,
- elastyczność poznawcza - wyobraźnia, kreatywność, empatia i ciekawość. sprzyja zmianie punktów widzenia i adaptacji zachowań w celu radzenia sobie z nowym środowiskiem,
- umiejętność rozwiązywania nawet najbardziej złożonych problemów (w tym wychodzenie z sytuacji kryzysowych),
- krytyczne myślenie (pod postacią wykorzystywania logiki, odnajdywania słabych i mocnych stron jednostek),
- kreatywność.

Krytyczne myślenie u dziecka?

www.dak.edu.pl

- Zadawaj pytania
- Zachęcaj do dyskusji
- Prowokuj i kwestionuj
- Zachęcaj do poszukiwania rozwiązań
- Nie udzielaj gotowych odpowiedzi

Zachęcam bardzo Państwa i Wasze dzieci do zajrzenia na strony: www.mysleniekrytyczne.edu.pl,
www.toc.edu.pl

Zawody przyszłości

- programista Java, tworzenie aplikacji, sztuczna inteligencja, kreowanie wirtualnych rzeczywistości
- biotechnologia
- logistyka
- inżynier elektrotechnologii
- zawody medyczne
- trener personalny, dietetyk
- zawody związane z finansami
- analityk danych
- grafik komputerowy
- pracownik naukowy
- betoniarz – zbrojarz, cieśla,
- monter konstrukcji budowlanych
- monter stolarki budowlanej
- technik dekarstwa
- monter montażu i automatyki
- kierowca - mechanik
- technik mechatronik
- technik elektryk
- monter nawierzchni kolejowej
- operator prac ziemnych i drogowych
- operator obrabiarek skrawających
- ślusarz
- technik automatyzacji sterowania ruchem kolejowym
- technik elektroenergetyk transportu szynowego

Zawody przyszłości - przykłady

- **Architekt wirtualnych światów** – osoba, która będzie pomagać osobom sparaliżowanym po ciężkich wypadkach. Architekt pomoże stworzyć tym osobom wirtualne alter ego dając im tym samym namiastkę normalnego życia.
- **Osobisty kustosz pamięci** – osoba odpowiedzialna za stworzenie personalnej symulacji naszych wspomnień. Dzięki tej symulacji, będąc już w podeszłym wieku, będziemy mogli odbyć wirtualną podróż w przeszłość z możliwością ponownego przeżywania najlepszych wspomnień.
- **Traffic manager** – osoba odpowiedzialna za sprawdzania ruchu na stronie internetowej. Taką osobę będzie interesowało ile czasu odbiorcy spędzają w konkretnej witrynie, jakie teksty i podstrony najchętniej odwiedzają, jakich fraz wyszukują oraz skąd generuje się ruch na stronie.





- Ekspert specjalista, który pomoże pokazywać nasze życie prywatne i zawodowe w sieci (tzw. **osobisty kurator cyfrowy**);
- **doradca ds. opieki zdrowotnej** może pokazywać drogę w labiryntach systemów opieki zdrowotnej;
- **nostalgista**, który będzie pomagał stworzyć wystrój domu czy mieszkania na wzór wybranej dekady z przeszłości łącząc w sobie zawody projektanta wnętrz z opiekunem osób starszych;
- pilot kosmiczny
- etyczny haker
- dedektyw ds. danych

Raport „Future of skills. Employment in 2030”

Wskazuje, że zachodzące na świecie zmiany mają i będą mieć wpływ na wiele grup społecznych.

Co ich przedstawiciele powinni mieć na uwadze?

NAUCZYCIELU

- bierz pod uwagę zmianę/rozszerzenie kwalifikacji,
- aktualizuj programy nauczania,
- zwiększ dynamikę pracy,
- pracuj przez aktywne nauczanie,
- stosuj wiele różnych metod nauki,
- wykorzystuj w edukacji technologię.

STUDENCIE

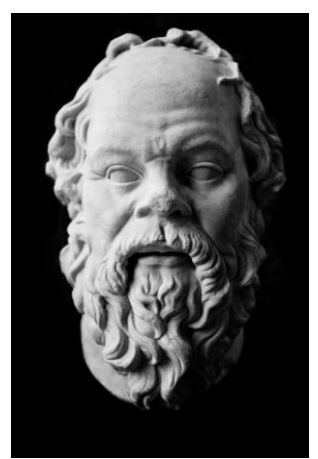
- rozwijaj te umiejętności, jakich żaden robot nie posiada,
- nie ustawaj w uczeniu się,
- poznawaj i testuj różne techniki nauki,
- nie bój się zadawać pytań, szukaj odpowiedzi, bądź aktywnym słuchaczem.

RODZICU

- motywuj swoje dziecko do aktywnej nauki,
- inspiruj – Ty też nie ustawaj w rozwoju,
- udostępniaj mu wszelkie możliwe narzędzia,
- dbaj, by uczył się języków obcych,
- działaj ze wsparciem – szukaj szkoleń, platform do nauki, rozwojowych inicjatyw lokalnych itp.

Sokrates powiedział:

Nie mogę nikogo niczego nauczyć, mogę tylko sprawić, że zaczną myśleć.



a Albert Einstein dodał:

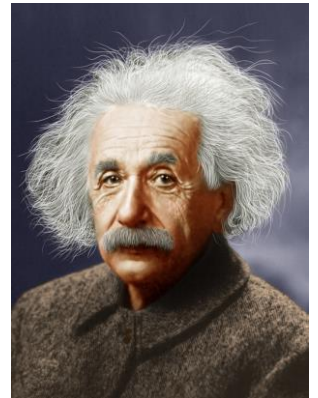
Ważne jest, by nigdy nie przestać pytać.

Ciekawość nie istnieje bez przyczyny.

Kontemplując tajemnice wieczności, życia i cudownej struktury rzeczywistości, nie można uniknąć lęku.

Wystarczy więc, jeśli spróbujemy zrozumieć choć trochę tej tajemnicy każdego dnia.

Nigdy nie trać świętej ciekawości!



Przyszłość naszych uczniów

- Eksperci są zgodni, że większość uczniów rozpoczynających obecnie naukę w szkołach podstawowych będzie pracować w nowych typach zawodów, które jeszcze nie istnieją.
- Oznacza to, że obecny system edukacji może nie być gotowy do przeorientowania się i dostosowywania wpajanych kompetencji do nieustannych zmian.



Bardzo dziękuję za uwagę i życzę szybkiego odnalezienia się w przyjaznej przyszłości.

Hanna Micińska